

Bild från Orrefors daterad 1909. Källa: Tekniska muséet.

Det liknar en anläggning för tryckimpregnering av trä. Precis mitt i bilden kan man urskilja ett tak med skorsten i lövverket. Spåret delar upp sig i minst tre grenar.

Det finns alltid en risk att bilden är spegelvänd varför jag testat denna variant.

Att bilden är tagen längs järnvägen (byggd 1876) är givet och att det bör vara i närheten av bangården vid järnvägsstationen. Då fanns minst två parallella spår för möten och lasthantering. Dessutom fanns ett stickspår till sågen och glasbruket.

Om du tänker dig att du står på perrongen vid stationen och blickar åt Nybrohållet kan du ha sett denna vy. Strax bakom anläggningen på bilden låg ett ångdrivet hyvleri och ett eldrivet träullshyvleri. Dessa anläggningar var i drift in på 1950-talet. Om man tänker sig att hyvleriet fanns redan 1909 när

bilden togs känns det naturligt att de båda anläggningarna bör höra ihop. Ännu mera spännande är att det strax bortom hyvleriet låg en stor arbetarkasern som kallades "Färgerikasernen".

I en av våra böcker, Eko från Hälleberget, har Arthur Lindahl berättat: "Huset liknade precis de kaserner som fortfarande finns i det gamla bruksområdet i Orrefors." Här fanns åtta lägenheter med 16 vuxna och 30 barn, alla uppräknade med namn. Arthur var en av de 30. Detta var 1926 och spåren av ett färgeri var nästan uttraderade.

Arthur: "Jag var med och rev kasernen 1974 och hittade då färgade brädbitar i uthuset. Dessa tog jag vara på och gjorde en tavelram. Den hänger där på väggen i rött genomfärgat trä."

Henry Bjerding växte upp i Färgerikasernen: "Vi barn byggde hyddor av gröna och röda brädlappar."

Gustav Karlsson: "Min far byggde en orgel av grönt genomfärgat trä, minns jag. Tyvärr målades den över i en annan färg. Sedan minns jag att far tog med en fyrkantig burk från ett uthus nära Färgerikasernen. Den stod länge i vedboden innan min bror Valle och jag måste testa innehållet. Vi hällde ut färgen i Fräsegård göl som snart blev som röda havet. Far berättade också att man färgade trä och sålde till Tyskland. Det var väl inte någon lysande affär eftersom man snart lade ner verksamheten."

Det var Jan Bretz på Säteriet som hittade bilden på Tekniska muséets hemsida. Mycket ser ut att stämma, men huset mitt i bilden verkar stå för nära för att vara Färgerikasernen. Jag minns från tiden när tågen gick att man kunde stå på perrongen och se en raksträcka till Knutsmålen i riktning mot Nybro. Det stör en aning. Stickspåren kan stämma.

Brukets arkiv är nyligen flyttat till Växjö. När de får ordning på detta kanske man kan få klarhet. Kan det möjligen finnas mera att hämta på Tekniska muséet? Tacksam för synpunkter. / Dick